

Laodicée — Numéro deux

Kòn Pwotestan an

Jeff Pippenger

2023-08-27

Li esansyèl, pou konprann mesaj k ap devwale nan liv Revelasyon an, pou rekonèt rasin, devlopman ak enpòtans Refòm Pwotestan an. Twa liy prensipal nan istwa Refòm sa a pale konsènan Bib la, ansanm ak bon metodoloji ki dwe itilize nan etid Bib la; yo montre tou ke mesaj chwazi yo atravè istwa sa a se siy repè nan istwa sa a. Menm jan sa toujou fèt, Satan te chèche kache Bib Wa Jak la dèyè plizyè fo kopi; li te chèche tou kache bon metodoloji pou konprann Bib la dèyè plizyè fo metòd; e li te chèche tou kache bon mesaj yo (siy repè yo) ki te leve youn apre lòt sou chemen istwa sa a.

“Men, Satan pa t rete san fè anyen. Kounye a li te eseye sa li te eseye nan tout lòt mouvman refòm yo—twonpe epi detwi pèp la lè li t ap fè yo pran yon fo bagay pou vrè travay la. Menm jan te gen fo Kris nan premye syèk legliz kretyen an, konsa tou fo pwofèt leve nan sèzyèm syèk la.” *The Great Controversy*, 186.

Nan istwa Milerit la soti 1840 rive 1844, manto Pwotestantis la, (ki se youn nan de kòn bèt ki soti sou tè a ki se Etazini), Advantis Milerit la te vin kòn pwotestan an. An menm tan an, legliz yo ki te deja fè pwofesyon yo se Pwotestan te vin tounen Pwotestantis aposte, oswa jan Milerit yo te idantifye yo, “pitit fi Wòm yo.” Lè Pwotestan yo te rejte mesaj premye zanj lan an 1843, yo te tonbe, e Milerit yo te kontinye pote manto Pwotestantis la. Istwa Milerit la te akonplisman somè travay Bondye nan mennen “legliz li nan dezè a” rive nan konpreyansyon plen Pawòl Bondye a.

Ouvèti jijman ankèt la te pote tès lalwa Bondye a, e espesyalman Saba a. Pou pwoklame mesaj twazyèm zanj lan, sa te mande yon legliz ki te soutni lalwa Bondye a, lalwa ki te antere anba tradisyon ak koutim papal pandan Mwayennaj fènwa yo. Kris te mennen Pwotestan yo nan istwa 1840 rive 1844 la, e li te prezante tès Eli a, ki te yon tip William Miller; epi lè Pwotestan yo te rejte mesaj Miller la, yo te retounen lavil Wòm. Tès mesaj premye zanj lan jan Miller te bay li a, te yon tip sa k te fèt ak Eli sou mòn Kamèl la.

Epi Eli te vini bò kote tout pèp la, epi li di yo: Jiska kilè n ap mache ant de opinyon? Si Seyè a se Bondye, swiv li; men si se Baal, swiv li. E pèp la pa t reponn li yon sèl mo. 1 Wa 18:21.

An 1840, lè yo te vin fas ak mesaj Eli a, ki te reprezante pa Miller ak premye zanj lan, Pwotestan yo te chwazi Baal!

Refòm Pwotestan an te yon dezèlman verite Labib yo ki te kòmanse avèk “zetwal maten an,” yo te pwomèt pou bay pandan istwa legliz Tiyatir la reprezante a. Atak dirèk kont Labib la te kòmanse plizyè syèk pi bonè, epi sa prezante aklè nan *The Great Controversy*, espesyalman nan istwa Valdwa yo. An 1930, Benjamin Wilkerson te pibliye liv la, *Our Authorized Bible Vindicated*. Liv la dokimante lagè ki te fèt kont tèks orijinal sakre yo, ki finalman te sèvi pou tradui King James Bible la, ansanm ak divès tèks fo satanik yo ke Katolik yo, Pwotestantis aposte a, ak Advantis

Laodise yo te ankouraje e yo kontinye ankouraje toujours. Lagè sa a te kòmanse byen anvan istwa Valdwa yo, men yo se repè a ak senbòl sila yo ki te bay lavi yo pou rann temwayaj sou enpòtans maniskri kòrèk yo ki finalman te tradui nan King James Bible 1611 la.

ការផលិតព្រះគម្ពីរ King James នៅឆ្នាំ 1611
បានឆ្លងកាត់ដំណើរការបកប្រែដ៏ជាក់លាក់យ៉ាងខ្ពស់មួយ។ ដំណើរការនៃការបកប្រែ
និងការបោះពុម្ពផ្សាយព្រះគម្ពីរ ត្រូវបានសម្រេចឡើងតាមរយៈជំហានផលិតកម្មបុរាណ
វាមានចំណាយពេលវេលាប្រាំពីរឆ្នាំដើម្បីសម្រេចផល ហើយបុរាណវិទូតាមព្រះគម្ពីរ
គឺសូមើរនិងពិនិត្យប្រាំមួយម៉ឺនម៉ឺន ជាការពិត នេះគឺជាចំនួនដូចគ្នានឹងចំនាយ
ដល់ព្រះយេស៊ូវបានបញ្ជាក់សច្ចៈក្នុងព្រះគម្ពីរជាមួយមនុស្សជាច្រើន
ក្នុងការសម្រេចបំពេញដានីយ៍លើពូក ៩។ នៅកណ្តាលនៃបុរាណវិទ្យាសាស្ត្រនេះ
ព្រះគ្រីស្ទត្រូវបានគេស្គាល់ ហើយជាការពិត ព្រះគ្រីស្ទដែលត្រូវបានគេស្គាល់
គឺជាចំណុចកណ្តាលនៃព្រះគម្ពីរ។ ជំហានទាំងប្រាំពីរនេះ
ដើម្បីផលិតព្រះបន្ទូលដ៏បរិសុទ្ធជាមួយព្រះ មានដូចតទៅ។

- Premyèman: Tradiksyon inisyal pa moun endividyèl: Anviwon 50 tradiktè te divize an sis komite, chak te responsab pou diferan seksyon nan Bib la. Moun sa yo te travay sou tradiksyon soti nan lang orijinal yo (ebre, arameyen, ak grèk) pou mete yo an anglè.
- Dezyèmman: Revizyon Komite a: Apre chak komite te fin tradui yon seksyon, travay la te revize pa manm komite yo menm. Sa te pèmèt yon kontribisyon kolektif ak koreksyon erè yo.
- Twazyèmman: Revizyon Komite Jeneral la: Apre sa, tradiksyon chak komite endividyèl yo te soumèt bay yon gwoup savan ki pi laj, yo rele Komite Jeneral la. Komite sa a te gen ladan l reprezantan ki soti nan chak nan sis komite tradiksyon yo. Yo te revize tout travay la, pandan yo t ap konpare epi amonize diferan tradiksyon komite yo.
- Katriyèmman: Revizyon ak koreksyon siplemantè: Vèsyon Komite Jeneral la te revize a te voye tounen bay komite endividyèl yo pou plis revizyon ak rafinman. Pwosesis iteratif sa a te ede asire ke tradiksyon an te konsistan e egzak.
- Senkyèmman: Revizyon final ak apwobasyon: Lè komite endividyèl yo te fin konplete revizyon pa yo, yo te soumèt dènye bouyon an bay Komite Jeneral la pou yon revizyon final ak apwobasyon.
- Sizyèmman: Apwobasyon wayal ak piblikasyon: Tradiksyon ki te apwouve a te prezante bay Wa Jak I pou apwobasyon li.
- Setyèmman: Yon fwa li te bay apwobasyon wayal li, tradiksyon an te pibliye an 1611 kòm Version wa Jak la (Version Otorize) nan Bib la.
Pawòl Senyè a se pawòl ki pwòp: tankou ajan yo pase nan founo sou tè a, yo rafine l sèt fwa. Ou menm, O Senyè, w ap kenbe yo; w ap prezève yo kont jenerasyon sa a pou tout tan. Sòm 12:6, 7.

Nan lagè Satan ap mennen kont Pawòl Bondye a, epi kont repè yo ki reprezante pa divès mesaje yo nan istwa k ap dewoule sa a ansanm ak metodoloji ki kòrèk pou itilize nan byen separe Pawòl Li a, Bib Wa Jak 1611 lan se yon repè ki idantifye espesyalman nan Sòm douz. Okenn nan divès Bib fo

yo ki te pwodui atravè maniskri katolik koripsyon pa satisfè kritè Sòm douz la. Pwosesis pirifikasyon an ki te pran sèt etap ak peryòd de mil senk san venn jou yo idantifye ke Bib Wa Jak la se “pawòl pi” Bondye yo. Bondye pwomèt pou konsève Bib Wa Jak la kòm Pawòl pi pa Li pou tout tan, e se poutèt sa Li pwomèt tou pou soutni metodoloji “istorisis” la ke refòmateur pwotestan yo te itilize, enkli William Miller.

Nan katòzyèm syèk la, Jan Wycliffe, ki idantifye kòm “zetwal maten Refòm nan” nan liv *The Great Controversy*, te sèvi kòm yon enstriman Bondye pou tradui Bib la nan yon lang menm yon moun òdinè te kapab konprann. Li se mesaj ki make repè kòmansman Refòm Pwotestan an.

“Gran mouvman Wycliffe te inogire a, ki te pou delivre konsyans ak entelijans, epi mete nasyon yo an libète, yo menm ki te tèlman lontan mare ak cha triyonfal Wòm nan, te pran nesans li nan Bib la. La a te sous kouran benediksyon sa a, ki, menm jan ak dlo lavi a, ap koule atravè syèk yo depi katòzyèm syèk la. Wycliffe te aksepte Ekriti Sen yo avèk yon lafwa san rezèv kòm revelasyon enspire volontè Bondye a, yon règ sifizan pou lafwa ak pratik. Yo te edike l pou l konsidere Legliz Wòm nan kòm otorite diven ki pa ka twonpe, epi pou l aksepte avèk yon reverans san kestyon ansèyman ak koutim etabli pandan mil ane; men li te vire do bay tout bagay sa yo pou l koute pawòl sen Bondye a. Se te sa ki otorite li te egzòte pèp la rekonèt. Olye legliz la t ap pale atravè pap la, li te deklare sèl vrè otorite a se vwa Bondye k ap pale atravè Pawòl Li. Epi li te anseye non sèlman Bib la se yon revelasyon pafè volontè Bondye a, men tou, Lespri Sen an se sèl entèprèt li, e ke chak moun dwe, grasa etid ansèyman li yo, aprann devwa pa l pou tèt li. Konsa li te detounen lespri lèzòm yo soti nan pap la ak Legliz Wòm nan pou mennen yo nan pawòl Bondye a.

“Wycliffe te youn nan pi gran Refòmateur yo. Nan lajè entelijans li, nan klète panse li, nan fèmte li pou kenbe laverite a, ak nan odas li pou defann li, te gen trè kèk nan sa yo ki te vini apre li ki te egal li. Pite lavi li, dilijans san pran souf li nan etid ak nan travay, entegrite enkwòptib li, ansanm ak lanmou ak fidelite ki te sanble ak Kris nan ministè li, te make premye nan Refòmateur yo. E sa, malgre fènwa entelektiyèl ak koripsyon moral epòk kote li te soti a.”

“Karakte Wycliffe la se yon temwayaj sou pouvwa edikatif ak transfòmateur Sentespri Ekriti yo. Se Bib la ki te fè li tounen sa li te ye a. Efò pou konprann gwo verite revelasyon yo bay frechè ak fòs a tout kapasite yo. Li elaji lespri a, li rann pèsepsyon yo pi file, epi li mennen jijman an rive nan matirite. Etid Bib la ap nòb tout panse, tout santiman, ak tout aspirasyon, jan okenn lòt etid pa ka fè sa. Li bay fèmte nan objektif, pasyans, kouraj, ak andirans; li rafine karaktè a epi li sanktifike nanm nan. Yon etid serye ak reveran sou Ekriti yo, ki mete lespri etidyan an kontak dirèk ak lespri enfini an, ta bay mond lan moun ki gen yon entelijans pi fò e pi aktif, ansanm ak prensip ki pi nòb, pase sa fòmasyon ki pi ekselan filozofi imen an ka bay. Men sa salmis la di: ‘Lè pawòl ou yo antre, yo bay limyè; yo bay konprann.’ Sòm 119:130.” *The Great Controversy*, 93, 94.

Apre temwayaj konsènan John Wycliffe nan *The Great Controversy*, Sè White prezante yon lis refòmateur fidèl (waymarks), ki finalman rive jouk sou refòmateur John Knox. Li idantifye yon kesyon enpòtan Mari, Rèn Ekòs, te poze John Knox.

“Jan Knox te vire do bay tradisyon ak mistisism legliz la, pou l te nourri tèt li ak verite ki nan Pawòl Bondye a, epi ansèyman Wishart te konfime detèminasyon li pou l te abandone kominyon Wòm nan, epi mete tèt li ansanm ak refòmasyon yo t ap pèsekite yo....”

«Lè yo te mete l fas a fas ak larenn Ekòs la, devan prezans pa li kote zèl anpil chèf pwotestan yo te vin febli, Jan Nòks te rann yon temwayaj san brannen pou laverite a. Yo pa t kapab genyen li pa karès; li pa t tranble devan menas. Larenn nan te akize li de erezi. Li te anseye pèp la pou yo resevwa yon relijyon Leta te entèdi, li te deklare, e konsa li te vyole kòmandman Bondye ki mande sijè yo obeyi chèf yo. Nòks te reponn avèk fèmte:—“Menm jan vrè relijyon an pa t resevwa ni orijin li ni otorite li nan men chèf, men nan men Bondye etènèl la sèlman, konsa tou sijè yo pa oblije fòme relijyon pa yo dapre gou chèf yo. Paske souvan, se chèf yo menm, pami tout lòt moun, ki pi inyoran konsènan vrè relijyon Bondye a. Si tout desandans Abraram nan te suiv relijyon Farawon an, ki moun yo te sijè pandan lontan, m ap mande nou, madam, ki relijyon ki ta gen nan lemond? E si tout moun nan tan apot yo te suiv relijyon anperè women yo, m ap mande nou, madam, ki relijyon ki ta sou tè a kounye a? ... Konsa, madam, nou ka wè klèman sijè yo pa oblije pran relijyon chèf yo, byenke yo resevwa kòmandman pou yo ba yo respè.”»

Mari di: “Ou menm, ou entèprete Ekriti a yon fason, epi yo menm [anseyen womis yo], yo entèprete l yon lòt fason; kilès pou m kwè, e kilès ki va jij?”

“Nou dwe kwè Bondye, ki pale ak lè nan Pawòl li a,’ refòmasyon a reponn; ‘epi pi lwen pase sa Pawòl la anseye nou, nou pa dwe kwè ni youn ni lòt la. Pawòl Bondye a klè nan li menm, epi si nan nenpòt kote gen tenèb, Sentespri a, ki pa janm kontrè ak tèt li, esplike menm bagay la pi klè nan lòt kote, pou pa ka rete okenn dout, eksepte pou moun ki fè tèt di rete nan inyorans.’ Se te verite sa yo refòmasyon san laperèz la, ak lavi li menm an danje, te pale nan zòrèy wayote a. Avèk menm kouraj san tranble sa a, li te kenbe fèm nan objektif li, pandan li t ap priye epi goumen batay Senyè a, jiskaske Scotland te vin lib anba pouvwa papis la.” The Great Controversy, 250, 251.

Entèraksyon ant refòmasyon a ak larenn nan mete an relèf twazyèm fil la nan istwa Refòm nan, ki idantifye efò Satan an pou kontrefè Bib la, refòmasyon yo, ak metodoloji etid bibliik la. Repons Jan te bay larenn nan se te ke metodoloji ki kòrèk la se “istorisisme”, ki baze sou prensip selon ki yon liy istwa pwofetik esplike pa Sentespri a atravè yon lòt liy istwa pwofetik.

Limyè a te louvri nan fènwa a. Wycliffe ak premye refòmasyon yo, depi nan kòmansman yo jouk atravè tout istwa Millerit la, te sèvi ak yon metòd etid bibliik yo te rele “istorisis.” Istwa metòd bibliik etid Bib la souvan neglije, men li esansyèl pou rekonèt li si yon moun vrèman vle wè enpòtans règ entèpretasyon pwofetik Miller te adopte yo epi, apre sa, Future for America tou.

Gen sèlman de legliz Sè White idantifye kòm pèp Bondye a ki pote non li. Sa yo se ansyen Izrayèl ak Legliz Advantis Setyèm Jou a.

“Rezon ki fè yo rele nou pèp Bondye a dwe repete ankò e ankò. Detewonòm 4:1–13”
Manuscript Releases, volim 8, 426.

Legliz apot yo, legliz ki te nan deゼ a pandan fènwa papal la, pa t janm rele pèp Bondye ki te resevwa denominasyon sa a; paske tèm nan (ki vle di yo bay yon non) reprezante yon legliz yo bay responsablite pou l vin depozitè lalwa Bondye a, e avèk Adventis la yo te dwe vin tou depozitè verite pwofetik Bondye yo.

“Bondye rele legliz Li a nan tan sa a, menm jan Li te rele Izrayèl tan lontan an, pou l kanpe kòm yon limyè sou tè a. Pa gwo kouto file verite a, pa mesaj premye, dezyèm, ak twazyèm zanj yo, Li separe yo ak legliz yo ansanm ak lemonn nan pou mennen yo nan yon pwoksimité sakre avèk Li menm. Li fè yo vin depozitè lalwa Li a, epi Li konfye yo gwo verite pwofesi yo pou tan sa a. Menm jan ak pawòl sakre yo ki te konfye a Izrayèl tan lontan an, sa yo se yon konfyans sakre ki dwe kominike bay lemonn. Twa zanj yo nan Revelasyon 14 la reprezante pèp ki aksepte limyè mesaj Bondye yo epi ki soti kòm ajan Li pou fè avètisman an sonnen toupatou sou tout latè.” Testimonies, volim 5, 455.

William Miller te reprezante mesaje chwazi a pou louvri verite pwofetik Bondye yo, e lè verite sa yo te mennen yon pèp nan pòt ouvè Trè Sen an an 1844, Bondye te louvri lalwa Bondye a. Wycliffe se yon repè nan ouvèti Bib la ak nan pwodui kòmansman Refòm Pwotestan an, men li se tou yon repè nan travay Bondye pou etabli “gwo verite pwofesi yo.” Jan Wycliffe te zetwal maten an idantifye nan istwa dominasyon papote a pandan mil desan swasant ane yo. Travay li te kòmanse nan katòzyèm syèk la; apre sa, nan disetyèm syèk la, yon lòt repè nan liy pwofetik sa a se te pwodiksyon Bib Wa Jak la an 1611. Sou liy sa a nou rive finalman nan repè règ Miller yo pou entèpretasyon pwofetik. Miller se yon repè nan liy verite sa a, e règ li yo tou se repè. Règ li yo rann temwayaj sou yon repè nan fen Advantis la, repè ki reprezante pa piblikasyon Prophetic Keys.

Si nous ne comprenons pas que les règles de Miller constituaient un jalon dans une ligne d’histoire prophétique, représentant l’œuvre destinée à préserver les textes originaux et corrects de la Bible, ainsi que l’œuvre d’ouverture de la véritable compréhension de la Bible, laquelle exigeait que les réformateurs fussent conduits à comprendre et à employer la méthodologie sacrée d’étude appelée « historicisme », nous manquons des informations nécessaires pour reconnaître les vérités prophétiques associées à l’œuvre de présentation et de préservation de la lumière du troisième ange à la fin de l’adventisme. Pour cette raison, il importe de faire un bref survol de cette ligne d’histoire.

Sèl definisyon otantik mo “Pwotestan” an se pwoteste kont Wòm. Si yon legliz sispann pwoteste kont Wòm, li pa Pwotestan ankò, e li vin tounen yon pitit fi Wòm, menm jan ak Pwotestan sa yo ki te rejte mesaj premye zanj lan. Pi gwo konpreyansyon ki te vin tounen “deviz” Pwotestan yo ki te soti nan legliz Katolik la se te “Bib la, e Bib la sèlman.” Men, listwa rann temwayaj sou lefèt ke Bib la te bezwen byen divize.

Efforce-toi de te présenter devant Dieu comme un homme éprouvé, un ouvrier qui n’a point à rougir, dispensant droitement la parole de la vérité. Mais évite les discours profanes et vains; car ceux qui les tiennent avanceront toujours plus dans l’impiété. 2 Timothée 2:15, 16.

Metòd etid bibliik yo te mennen Pwotestan yo sèvi avè l nan efò yo pou byen separe pawòl verite a se “istorisis.” Metòd sa a te yon sib espesifik e serye pou Satan atake, e li te atake l vre.

“Nou ta dwe konnen pou tèt pa nou sa ki konstitye Krisyanis la, sa ki verite a, sa ki lafwa nou te resevwa a, ki sa règ Bib la ye—règ yo ki te ban nou soti nan otorite ki pi wo a.” *The 1888 Materials*, 403.

Feblesman metodoloji biblik Refòmatè yo te itilize depi nan kòmansman yo jouk rive lakay William Miller e ki enkli li menm, idantifye avèk presizyon kòm yon pwosesis ki te kòmanse nan kenzyèm syèk la avèk yon savan Jezuit yo te rele Francisco Ribera (1537–1591), yo rekonèt li kòm moun ki te fè entèpretasyon futuris la vin popilè. Li te ekri yon kòmantè sou liv Revelasyon an ki te pwopoze yon entèpretasyon futuris sou pwofesi yo, pandan li t ap separe yo ak kontèks istorik la. Ribera te envante metodoloji sa a nan bi pou l te reziste verite metodoloji istoris la te toujou pwodui a. Verite sa a se te ke pap Wòm nan se antikris pwofesi biblik la.

Nan disetyèm ak dizwityèm syèk yo, li kapab dokimante ke Pwotestantis te konnen metòd fo Ribera a te satanik e li pa t solid. Pwotestan yo nan istwa sa a te ekri liv ak bwochi pou opoze ak “pawòl pwofan ak diskisyon san valè” savan Jezuit la. Men, an 1909, chwal Twawa a, Scofield Reference Bible la, te pibliye, epi referans yo te mete nan nòt anba paj Bib la te baze sou ansèyman Ribera ak yon lòt Jezuit ki te rele Manuel Lacunza (1731–1801). Lacunza te ekri anba non plim Juan Josafat Ben-Ezra, epi li te pibliye yon liv ki te gen tit *The Coming of the Messiah in Glory and Majesty*. Menm jan ak Ribera anvan li, liv la te yon atak dirèk kont akonplisman pwofesi ki nan liv Revelasyon an.

Satan te konnen mesaj li te bezwen anlope nan konfizyon an se te dènye mesaj avètisman ki soti nan liv Revelasyon an. Lè yo te enkòpore pawòl pwofan ak diskou vid de prèt jezuit yo nan referans ki andedan Scofield Reference Bible la, sa te pèmèt Satan mennen Pwotestan apostata yo rive aksepte metodoloji jezuit yo, konsa li te avèg yo devan verite a. Satan te reyalize sa lè li te entwodui plizyè modèl pwofetik katolik ki te retire posiblite pou idantifye klèman kiyès antikris pwofesi Bib la ye. Sa pa t yon desepsyon ki te difisil pou Satan, paske Pwotestan yo te deja retounen nan legliz Wòm nan lè yo te rejte mesaj Miller an 1843.

Pandan ane yo, plizyè liv ak atik te pibliye ki dokimante atak Satan kont Bib la, yon atak ki te kòmanse nan premye syèk yo apre Kris la te kloure sou kwa a. Atak sa a te rive nan yon pwen kote yo te entwodui maniskri kontrefè pou pwodwi Bib kontrefè. Satan te atake refòmatè yo tou, moun Bondye te leve pou soutni pawòl Bondye a pandan yo t ap viv, e menm apre Refòmatè sa yo te mouri.

Konsidere sèlman kijan istòryen ak teyolojiyen Advantis Setyèm Jou modèn yo trete sijè William Miller. Se kòm si yo te fouye zo li yo epi yo te voye yo nan Rivyè Mississippi.

« William Miller t ap boulvèse wayòm Satan an, e gran advèsè a t ap chèche non sèlman pou anpeche efè mesaj la, men tou pou detwi mesaj a menm. Pandan Papa Miller t ap fè yon aplikasyon pratik verite Ekriti yo sou kè moun ki t ap koute l yo, kòlè moun ki te fè pwofesyon yo se kretyen yo te limen kont li, menm jan ak jan kòlè Jwif yo te leve kont Kris la ak apot li yo. Manm legliz yo te brase klas ki pi ba yo, e nan plizyè okazyon ènmi yo te fè konplo pou pran lavi li lè li t ap kite kote reyinyon an. Men zanj sen yo te nan foul la, e youn nan yo, sou fòm yon nonm, te pran bra sèvitè Senyè a sa a, epi li te mennen l an sekirite pou l soti nan

mitan foul fache a. Travay li pa t ankò fini, e Satan ansanm ak emisar li yo te desi nan objektif yo a. » Spirit of Prophecy, volim 4, 219.

Gade kijan menm de kategori Advantis sa yo (teyolojiyen ak istoryen) te minimize epi kouvri valabilite règ Miller yo, règ Sè White fè nou konnen ke tout moun ki vrèman pwoklame mesaj twa zanj yo pral sèvi avè yo.

“Moun ki angaje nan pwoklamasyon mesaj twazyèm zanj lan ap fouye Ekriti yo dapre menm metòd Papa Miller te adopte a. Nan ti liv ki pote tit Views of the Prophecies and Prophetic Chronology, Papa Miller bay règ senp sa yo, men ki saj e ki enpòtan, pou etid ak entèpretasyon Labib la:—”

«[Règle youn jiska senk site.]»

“Sa ki anlè a se yon pati nan règ sa yo; e nan etid nou fè sou Bib la, nou tout ap fè byen pou nou pran prekosyon pou nou suiv prensip ki tabli yo.” Review and Herald, 25 novanm 1884.

San yo pa revize twa fil liy listwa pwofetik ki asosye ak devlopman ak etablisman Pawòl Bondye a, li enposib pou wè enpòtans yon gwo temwayaj ki soutni William Miller kòm mesaj ki te tipifye pa Eli nan prezantasyon mesaj li a, epi kòm Moyiz nan pwomès konsènan Miller pou leve nan rezirèksyon moun ki jis yo, epi kòm Elize nan volonte li pou l kite fèm li epi sèvi mesaj Eli a. Sè White idantifye tout twa ewo biblik sa yo kòm tipifye William Miller, ke teyolojiyen ak istoryen Advantis modèn yo kounye a trete kòm si li te senpleman yon “pòv tigason fèm” soti nan dizwityèm syèk la.

William Tyndale te youn nan anpil refòmateur Bondye te leve nan liy istwa pwofetik sa a. Si m te ka di sa konsa, “deklarasyon misyon” li kont anwaye pap la, avèk moun li te an kontak yo, te konsa: “M ap fè ti gason k ap kondi chari a vin konnen plis nan Ekriti yo pase nou menm.” William Miller te ti gason nan fèm nan, ki te kondi chari a epi ki te akonpli pwofesi Tyndale la.

Entwodiksyon sa a te senplifye anpil anrapò ak tout istwa ki ta kapab sèvi kòm sipò pou sa nou te prezante jiska kounye a. Kounye a, nou pral konsidere kèk siyati Alfa ak Omega pou nou ka retounen sou konsiderasyon Miller kòm yon repè ak yon mesaj.

Liv Danyèl la se kòmansman yon liv ki konpoze de de liv. Fen liv sa a se liv Revelasyon an. Menm si se de liv ki diferan, ansanm yo reprezante yon sèl liv.

Sa gen kèk ane, mwen te gen yon entèraksyon piblik ak yon teyolojiyen Advantis Setyèm Jou byen koni ki t ap travay nan Biblical Research Institute nan Konferans Jeneral Legliz Advantis Setyèm Jou a. Teyolojiyen an t ap eseye korije konpreyansyon mwen sou sis dènye vèsè Danyèl onz la, epi tou sou “kontinyèl la” nan liv Danyèl la. Nan entèraksyon nou an, ki te dewoule pandan yon sèten tan, paske li te konpoze de lefèt ke li te pwodui yon atik mwen te reponn, epi li menm li te reponn ankò, epi apre sa, natirèlman, mwen te retounen ak refleksyon pa m, e konsa sa te kontinye. Nan entèraksyon an, li te fè m konnen ke nan komite kote li t ap travay la nan Konferans Jeneral la, yo te konsidere l kòm ekspè sou liv Danyèl la, e yo te konsidere youn nan kòlèg li yo kòm ekspè rezidan sou liv Revelasyon an. Nan entèraksyon nou yo, li pa t vle trete pwen ki nan liv

Revelasyon an, men pito voye yo bay kòlèg li a. Li te vle kenbe diskisyon an sèlman nan liv Danyèl la.

Sè White fè konnen avèk klè ke Danyèl ak Revelasyon se yon sèl liv. Sou nivo sa a, yo reprezante Bib la, ki se yon sèl liv ki fòme ak de liv, ansyen an ak nouvo a. Sè White fè kòmantè tou sou legliz jwif la, ki konsidere sèlman ansyen liv la kòm sèl liv la; epi li fè kòmantè tou sou moun ki meprize ansyen liv la, paske yo konprann sèlman, oswa yo sèlman dispoze konprann, nouvo liv la. Temwayaj enspire li a se ke si ou aksepte sèlman nouvo a, alò ou rejte ansyen an, e vis vèrsa. Pou teyoloji an pretann li te ekspè nan Danyèl, men pa nan Revelasyon, se repete konsèp jwif la ki aksepte sèlman Ansyen Testaman an; e nou konnen kote vizyon etwat sa a te mennen jwif yo. Pran nenpòt bò nan kestyon an—aksepte ansyen an epi pa nouvo a, oswa aksepte nouvo a men pa ansyen an—se rejte temwayaj la antye.

“Sovè a te mande disip li yo si yo te konprann bagay sa yo. Yo reponn: ‘Wi, Seyè.’ Lè sa a li di yo: ‘Se poutèt sa, chak eskrib ki resevwa enstriksyon pou wayòm syèl la sanble ak yon mèt kay, ki tire nan trezò li bagay nouvo ak bagay ansyen.’ Nan parabòl sa a, Jezi te mete devan disip li yo responsablite moun sa yo ki gen travay pou bay mond lan limyè yo te resevwa nan men li. Ansyen Testaman an te tout Ekriti ki te egziste lè sa a; men li pa t ekri sèlman pou ansyen yo; li te pou tout epòk ak pou tout pèp. Jezi te vle pou anseyan doktrin li yo fouye avèk dilijans nan Ansyen Testaman an pou limyè sa a ki tabli idantite li kòm Mesi yo te anonse davans nan pwofesi a, epi ki revele nati misyon li pou mond lan. Ansyen ak Nouvo Testaman yo pa ka separe, paske toude se ansèyman Kris la. Doktrin Jwif yo, ki aksepte sèlman Ansyen Testaman an, pa mennen nan delivrans, paske yo rejte Sovè a, lavi ak ministè li te yon akonplisman lalwa a ak pwofesi yo. Epi doktrin moun ki mete Ansyen Testaman an sou kote a pa mennen nan delivrans nonplis, paske li rejte sa ki se temwayaj dirèk konsènan Kris la. Moun ki ensèten yo kòmanse pa diminye valè Ansyen Testaman an, epi li pa pran plis pase yon lòt pa pou yo nye validite Nouvo a; konsa yo rejte toude.”

« Jwif yo gen ti enfliyans sou mond kretyen an pou montre yo enpòtans kòmandman yo, ansanm ak lwa obligatwa Saba a, paske, lè y ap fè parèt ansyen trezò verite yo, yo mete sou kote sa ki nouvo yo nan ansèyman pèsònèl Jezi yo. Okontrè, rezon ki pi fò ki fè kretyen yo pa rive enfliyanse Jwif yo pou aksepte ansèyman Kris la kòm langaj sajès diven an, se paske, lè y ap fè parèt trezò pawòl li yo, yo trete ak mepri richès Ansyen Testaman an, ki se ansèyman pi bonè Pitit Bondye a te bay atravè Moyiz. Yo rejte lwa ki te pwoklame depi Sinayi a, ansanm ak Saba katriyèm kòmandman an, ki te tabli nan jaden Edenn nan. Men, minis levanjil la, ki suiv ansèyman Kris la, ap rive gen yon konesans apwofondi ni sou Ansyen Testaman an ni sou Nouvo Testaman an, pou l ka prezante yo bay pèp la nan vrè limyè yo kòm yon antye endisolisib—youn nan depann de lòt la epi li klere lòt la. Konsa, jan Jezi te enstwi disip li yo, y ap tire nan trezò yo “bagay nouvo ak bagay ansyen.” » Spirit of Prophecy, volim 2, 255.

Konsèy anvan an gen yon lòt aplikasyon pou Advantis Lawodise yo. Pwofese kwè nan Bib la antye, ni Ansyen Testaman an ni Nouvo Testaman an, epi poutan rejte Lespri Pwofesi a, se egzakteman menm twou a ak aksepte yon sèl temwayaj sèlman. De temwen nesesè pou etabli verite a; kidonk, li enposib pou etabli verite ak yon sèl temwen; e si kèk moun eseye fè sa, y ap rejte toude temwen yo, y ap baze lafwa yo sou sa yo rele “mwatye verite.”

Mwen pral kounye a repete yon kesyon ki te nan youn nan premye atik yo ki ap parèt depi Jiyè 2023. Kesyon an se: “Ki nouvo limyè ki sòti nan Adventis depi 1863?” Repons lan senpleman se: “Okenn.”

“Liv Danyèl ak Revelasyon an se youn. Youn se yon pwofesi, lòt la se yon revelasyon; youn se yon liv sele, lòt la se yon liv ki louvri. Jan te tande mistè loraj yo te pwononse yo, men yo te ba li lòd pou l pa ekri yo.” Seventh-day Adventist Bible Commentary, volim 7, 971.

Se poutèt sa, Alfa ak Omega a montre ke Danyèl se premye a, epi Revelasyon se dènye a. Danyèl reprezante kòmansman Advantis la, epi Revelasyon reprezante fen Advantis la.

« L'Apocalypse est un livre scellé, mais c'est aussi un livre ouvert. Il rapporte des événements merveilleux qui doivent se produire dans les derniers jours de l'histoire de cette terre. Les enseignements de ce livre sont précis, non mystiques ni inintelligibles. On y reprend la même ligne prophétique que dans Daniel. Certaines prophéties, Dieu les a répétées, montrant ainsi qu'il faut leur accorder de l'importance. Le Seigneur ne répète pas des choses qui sont sans grande conséquence. » Manuscript Releases, volume 9, 8.

Nan kòmansman Advantis la, nan menm vèsè sa yo ki se poto mitan Advantis la, vèsè ki te desele an 1798 la, Jezi te prezante Tèt Li kòm «Palmoni», Bèl Moun ki konte a. Nan fen Advantis la, Jezi prezante Tèt Li kòm «Alpha ak Omega», bèl lengwis la—Pawòl Bondye a. Se poutèt sa, kòmansman Advantis la ak mesaj premye zanj lan te “pandye sou tan”. Nan fen Advantis la, mesaj twazyèm zanj lan ap pandye sou Pawòl Li.

Kòmansman ak fen Advantis la pran plas pandan istwa sizyèm wayòm pwofesi biblik la; se poutèt sa yo rive pandan kòmansman ak fen Etazini. Istwa pwofetik Etazini se istwa de kòn Repiblikanis ak Pwotestantis la. Nan konklizyon istwa sa a, de kòn sa yo pral chanje soti nan yon ti mouton pou vin yon dragon. Repiblikanis pral chanje pou l tounen demokrasi, epi Pwotestantis pral chanje pou l tounen Pwotestantis apostata. Lè gode tan pwobasyon Etazini an kòmanse rive nan fen li, jan sa ap fèt kounye a menm, de kòn repiblikanis apostata ak pwotestantis apostata yo pral fòme yon imaj ak bèt la, konsa yo pral ini legliz ak leta nan yon sèl kòn ki pale tankou yon dragon. Men Bondye pap rete san yon temwen, paske nan pwosesis pou mennen Etazini nan konklizyon li, Li pral leve vrè kòn Pwotestantis la pou pwoteste ni kont imaj bèt la nan Etazini, epi apre sa kont imaj bèt la ki ap fè fas ak lemond antye. Leve kòn Pwotestantis la nan fen Etazini an pral reyalize anndan menm estrikti istorik kote kòn Pwotestantis la te leve nan kòmansman Etazini. Yon ansyen pèp alyans pral mete sou kote, epi yon nouvo pèp pral vin nouvo pèp alyans lan. Pa gen anyen nouvo anba solèy la.

Lè nou sèvi ak pwofesi tan yo jan yo te konprann e prezante nan istwa Millerit la pou evalye Alfa ak Omega a, nou jwenn yo se youn e menm bagay la. Chak pwofesi tan kòmanse ak yon istwa kote pwofesi a pwoklame, e istwa sa a toujou tipifye istwa kote pwofesi a akonpli.

Istwa pwofesi de mil twasan ane a te kòmanse ak twazyèm dekrè a an 457 av. J.-K. e li te fini nan mesaj twazyèm zanj lan, nan dat 22 oktòb 1844. Anvan rive twazyèm dekrè a, men pandan peryòd ki t ap mennen rive sou li, travay pou bati tanp lan ak Jerizalèm te akonpli. Menm jan an tou, nan istwa ki t ap mennen rive sou aparisyon twazyèm zanj lan, verite fondamantal tanp Millerit la te tabli.

An 1798, pwofesi de mil senksan venn lane ki te kòmanse an 723 anvan Jezikri avèk dispèsyon dis tribi nò yo te akonpli. Pwofesi sa a te idantifye de peryòd mil desan swasant lane, ki make pilonnen tanp literal la ak Jerizalèm literal la pa lavil Wòm payen literal la; apre sa te vini mil desan swasant lane kote lavil Wòm papal la t ap pilonnen vil espiyèl la ak tanp espiyèl la. Pwofesi a te kòmanse avèk destriksyon wayòm nò a ak dispèsyon sitwayen wayòm nan. Nan mitan pwofesi a, an 538, sa make fen pilonnen pèp Bondye a pa lavil Wòm payen an, katriyèm wayòm pwofesi Bib la, epi sa pwodui dispèsyon legliz Bondye a nan dezè Mwayennaj Fènwa yo. Fen pwofesi tan sa a an 1798 make fen senkyèm wayòm pwofesi Bib la. Dispèsyon dis tribi nò yo, ansanm ak legliz kretyen an ki te kouri al nan dezè a, reprezante rasanbleman sila yo ki te destine pou yo vin kòn Pwotestantis la. Souvan, repè pwofetik yo reprezante pa opoze, e yon dispèsyon ka reprezante yon rasanbleman, menm jan Eli reprezante Jan Batis. Nan menm konfwontasyon pwofetik la, Eli pa mouri, men Jan Batis mouri.

Nan ane 677 anvan Jezikri, branch sid Jida a, (yo idantifye li tou kòm bèl peyi a nan Ekriti yo) te gaye pandan de mil senk san ven ane, e sa te fini 22 oktòb 1844. Pwofesi sa a t ap idantifye pilonnen pèp Bondye a, ke Danyèl idantifye kòm “lame a” nan Danyèl 8:13, 14.

Apre sa mwen tande yon sen k ap pale; epi yon lòt sen di ak sen sa a ki t ap pale a: Jiska kilè vizyon an ap dire konsènan sakrifis kontinyèl la ak transgresyon devastasyon an, pou yo lage ni sanktyè a ni lame a pou yo pilonnen yo anba pye? Epi li di m: Jiska de mil twa san jou; apre sa, yo va pirifye sanktyè a. Danyèl 8:13, 14.

Pwofesi de mil twasan (2,300) an yo, ki te fini an menm tan ak pwofesi de mil senksan ven (2,520) an ki te kòmanse an 677 av. J.-K., t ap idantifye pilonnen Tanp lan jan sa make nan Danyèl 8:13, 14. Pwofesi sou gaye Jida an 677 av. J.-K. te vin apre twa atak Nebikadneza te fè, epi pwofesi sa a te rive nan bout li lè twazyèm mesaj la te rive 22 oktòb 1844.

De pwofesi de mil senk san venn ane yo, ki fini youn an 1798 e lòt la an 1844, idantifye karansis ane konstriksyon fondasyon tanp Millerit la. Moyiz te pase karansis jou ap resevwa enstriksyon pou bati tanp lan; renovasyon tanp Ewòd la nan tan Kris la te dire karansis ane, e sa te fini nan ane batèm Kris la. Depi batèm lan, Li ale nan dezè a pandan karant jou; epi lè Li tounen, Li pirifye tanp lan pou premye fwa, e Jwif k ap diskite yo te vle konnen ak ki otorite Li te fè yon bagay konsa.

E fèt Delivrans Jwif yo te toupre, epi Jezi monte Jerizalèm. Li jwenn nan tanp lan moun ki t ap vann bèf, mouton ak pignon, ansanm ak moun ki t ap chita ap chanje lajan. Apre sa, li fè yon fwèt ak ti kòd, li mete yo tout deyò nan tanp lan, ansanm ak mouton yo ak bèf yo; li vide lajan moun k ap chanje lajan yo, epi li chavire tab yo. Epi li di moun ki t ap vann pignon yo: Wete bagay sa yo isit la; pa fè kay Papa m nan tounen yon kay komès. Disip li yo vin sonje sa ki te ekri a: Zèl pou kay ou a fin devore m. Lè sa a, Jwif yo pran lapawòl, yo di li: Ki siy ou montre nou, dèske w ap fè bagay sa yo? Jezi reponn, li di yo: Detwi tanp sa a, e nan twa jou m ap leve l ankò. Lè sa a, Jwif yo di: Yo pase karansis ane ap bati tanp sa a, epi ou menm, ou ta leve l nan twa jou? Men, li t ap pale konsènan tanp kò li. Konsa, lè li te leve soti vivan nan lanmò, disip li yo sonje li te di yo sa; epi yo kwè nan Ekriti a ak nan pawòl Jezi te di a. Jan 2:13–22.

Tanp Millerit la te bati pandan karannsis ane, kòmanse an 1798 nan konklizyon premye pwofesi de mil senk san ven ane a, epi li te fini karannsis ane apre, nan akonplisman dezyèm pwofesi de mil senk san ven ane a an 1844. Karannsis ane sa yo te kòmanse avèk arive premye zanj lan epi yo te fini avèk arive twazyèm zanj lan, paske Kris la te di tanp Li a t ap leve ankò nan twa jou. Si ou pa vle wè reyalite sa yo, se poutèt de pwoblèm prensipal, anplis pwoblèm ki ka egziste nan yon kè ki pa dispoze epi ki pa konvèti. Premye pwoblèm nan se ke ou pa vle pwoche bò kote Pawòl pwofetik la apati pèspektiv ke listwa repete tèt li. Ou pa yon istorisist. Lòt pwoblèm nan se yon enkapasite pou aplike mo senbolik ki anrejistre nan Pawòl Bondye a selon Pawòl Bondye a. Kòmansman tout pwofesi sa yo idantifye lafen an, epi yo toujou idantifye anpil plis pase senpleman listwa ki repete.

Bib la di nou se yon tanp pou Sentespri a, epi tanp kò a fòm ak karant-sis kwomozòm. Syantis ki etidye karant-sis kwomozòm sa yo fè nou konnen venntwa kwomozòm gason yo ak venntwa kwomozòm fi yo vlope toutotou yon pwoteyin ki gen fòm yon kwa.

Nan Danyèl douz, gen twa pwofesi tan ki konekte youn ak lòt; premye a ap fè referans ak dispèsyon pouvwa pèp sen an, ki reprezante “sèt tan” Levitik vennsis la. Dispèsyon pouvwa pèp sen an, ki te akonpli pa yo, te dire de mil senksan ven ane; men nan Danyèl douz, li sèlman fè referans ak dènye mwatye peryòd sa a. Li prezante Danyèl kòm yon moun ki pa t konprann sa pwoklamasyon an te vle di.

Epi mwen tande nonm ki te abiye an twal len an, ki te anwo dlo larivyè a, lè li leve men dwat li ak men gòch li anlè nan syèl la, epi li fè sèman pa sila a ki viv pou tout tan, ke sa va dire pou yon tan, tan, ak mwatye yon tan; epi lè li va fin akonpli pou gaye pouvwa pèp sen an, tout bagay sa yo va fini. Epi mwen tande, men mwen pa t konprann; lè sa a mwen di: O Seyè mwen, ki sa ki va dènye bout bagay sa yo? Daniel 12:7, 8.

Danyèl douz la ap ilistre mesaj ki sele a ki vin louvri nan tan lafen an, ki te 1798. Nan pasaj la, Danyèl reprezante William Miller, senbòl prensipal saj yo nan istwa sa a. Se nan premye tan an yo te mennen Miller nan pwofesi de mil senksan venn ane a nan Levitik vennsis, epi nan vèsè sèt ak uit li reprezante saj yo ki dwe rekonsilye verite sa a, ke dispèsyon de mil senksan venn ane a se sètènman menm dispèsyon pèp Li a Bondye fè.

Epi si nou pa vle koute m toujou apre tout sa, lè sa a m ap pini nou sèt fwa plis pou peche nou yo. M ap kraze lògèy fòs nou; m ap fè syèl nou tankou fè, e tè nou tankou bwonz. Levitik 26:18, 19.

“Lògèy” ansyen Izrayèl la se te lè yo te jwenn pèmisyon pou yo rejte Bondye kòm wa yo epi chwazi yon wa imen. Lògèy sa a, ki vin anvan yon tonbe (Pwovèb 16:18), se te dezi yo pou yo vin tankou tout wayòm idolèt ki te antoure yo. Retire an premye wayòm nò a epi ansuit wayòm sid la, se te gaye pouvwa a (wa a), respektivman an 723 av. J.-K. ak 677 av. J.-K.

Miller te reprezante saj yo ki te konprann ogmantasyon konesans ki te sele louvri nan vèsè anvan yo nan Danyèl douz, epi nan vèsè sèt ak uit yo, li reprezante kòm yon moun ki pa t konprann koneksyon ki genyen ant mil desan swasant ane yo ak de mil senksan ven ane dispèsyon pèp Bondye a. Danyèl ap reprezante pèp Bondye a nan fen Advantis la, menm jan ak Miller nan

kòmansman Advantis la. Nan fen Advantis la, menm dilèm nan egziste, paske lè Advantis la te mete sou kote konpreyansyon Miller te genyen sou “sèt tan” yo, yo te oblije idantifye sèlman mil desan swasant ane yo kòm Mwayennaj Fènwa yo. Saj yo nan fen an te gen yon pwoblèm menm jan pou yo rezoud, jan Danyèl ak Miller montre sa. Poukisa yo sèvi ak tèminoloji Levitik vennsis la pou ilistre twa tan edmi olye de sèt tan?

Miller pa t janm reyisi rezoud dilèm sa a nèt; men, an 1856, dènye “nouvo limyè pwofetik” la te prezante nan yon seri sis atik ki pa t janm fini, kote yo te idantifye sèt tan yo kòm ki reprezante twa zan edmi Wòm payen k ap foule Izrayèl literal Bondye a anba pye, epi ansuit twa zan edmi Wòm papal k ap foule Izrayèl espirityèl la anba pye. Sèt ane apre sa, Advantis la te rejte kareman tout limyè sou sèt tan yo, konsa li te prepare dilèm nan pou saj yo nan tan lafen an an 1989, lè, jan sa dekri nan Danyèl onz, vèsè karant, peyi ki t ap reprezante ansyen Inyon Sovyetik la te disparèt anba aksyon papote a ak Etazini.

Premye limyè yo te bay Miller la te rejte an 1863, epi dènye limyè sou sijè a te bay pa Hiram Edson nan sis atik sa yo. Yo te sispann atik sa yo, epi sèt ane (tan) pita yo te mete sou kote pouvwa Izrayèl modèn nan pou yo te ka imite legliz idolât yo, ki kèk ane anvan sa te byen idantifye kòm pitit fi Babilòn yo. Sèt tan Levitik vennsis la, antanke yon doktrin pwofetik, te vin tounen wòch ofans lan, epi ògèy ansyen Izrayèl la, jan sa te parèt nan dezi yo pou Sòl te gouvène sou yo kòm wa, te repete ankò. Jezi reprezante fen an avèk kòmansman an.

Liv Danyèl la idantifye tou yon pwofesi mil desan katreven-dis ane ansanm ak yon pwofesi mil twasan trantsenk ane, ki toude kòmanse ak retranchman “sakrifis kontinyèl la” an 508. Retranchman “sakrifis kontinyèl la” reprezante retire rezistans Wòm payen an kont leve pouvwa papal la an 538. Te gen yon peryòd tranzisyon trant ane anvan pouvwa papal la te plase sou twòn tè a an 538; apre sa, rès mil desan swasant ane yo fini an 1798. Trant ane tranzisyon ki soti nan yon wayòm pou antre nan pwochen an idantifye dènye ane dominasyon papal la ki mennen nan sizyèm wayòm pwofesi Bib la, lè yo te mete l sou twòn tè a an 1798. Kòmansman pwofesi mil desan katreven-dis ane a idantifye yon tranzisyon soti nan yon wayòm pwofesi Bib la pou rive nan pwochen wayòm pwofesi Bib la, menm jan ak fen pwofesi sa a.

Pwofesi mil twasan trantsenk ane ki te kòmanse lè yo te retire “sakrifis kontinyèl la” an 508, fini an 1843.

Depi lè yo va retire sakrifis tout tan an, epi yo va mete kanpe abominasyon ki fè dezolasyon an, pral gen mil desanndiznèf jou. Benediksyon pou sila a ki tann, epi ki rive jouk nan mil twasan trantsenk jou yo. Danyèl 12:11, 12.

Pwofesi mil twa san trantsenk ane a te fini an 1843, e Danyèl di ke sila yo ki “te tann” lè pwofesi sa a t ap akonpli t ap beni. Sè White di sa konsa.

“Byennere je ki te wè bagay ki te parèt an 1843 ak 1844.”

“Mesaj la te bay. Epi pa dwe gen okenn reta nan repete mesaj la, paske siy tan yo ap akonpli; dènye travay la dwe fèt. Yon gwo travay pral fèt nan yon ti tan. Talè konsa, yon mesaj pral bay pa dispozisyon Bondye ki pral vin anfle pou l tounen yon gwo rèl. Lè sa a, Danyèl pral kanpe

nan pòsyon pa l la, pou l bay temwayaj li.” Manuscript Releases, volim 21, 437.

Se poutèt sa, kòmansman pwofesi mil twasan trantsenk ane a make yon tranzisyon soti nan relijyon payanis pou rive nan relijyon papalis, konsa li idantifye yon tranzisyon soti nan Pwotestantis pou rive nan Pwotestantis Millerit.

Adventis sa yo ki rejte verite fondamantal Advantis yo, rejte tout pwofesi tan Milerit yo te prezante yo, menm de mil twasan jou yo nan Danyèl 8:14 la. Yo ka byen nye reyalite sa a, men li ka demontre lojikman ke reyalite sa a se verite; men pwen mwen kounye a diferan, konsa m ap kite sa sou kote pou kounye a pandan n ap eseye mennen atik sa a nan konklizyon li.

Dispèsyon “peyi gloriye” Jida a nan ane 677 anvan Jezikri reprezante pilonnen “lame a” nan Danyèl 8:13, 14, epi li lonje dwèt sou etablisman peyi gloriye modèn nan, Etazini. De mil twasan ane yo nan menm vèsè sa yo te kòmanse an 457 anvan Jezikri, epi yo reprezante pilonnen “tanp lan.”

Lè sa a, mwen tandè yon sen k ap pale; epi yon lòt sen di ak sen sa a ki t ap pale a: Jiska kilè vizyon an ap dire konsènan sakrifis chak jou a ak transgresyon dezolasyon an, pou yo lage ni Tanp lan ni lame a pou yo pilonnen anba pye? Epi li di m: Jiska de mil twasan jou; apre sa, Tanp lan va pirifye. Danyèl 8:13, 14.

677 av. J.-C. et 457 av. J.-C. sont des dates liées par la relation entre le peuple de Dieu et le sanctuaire de Dieu. Dieu ramena à nouveau ensemble, au même moment, à la fois l’armée et le sanctuaire, le 22 octobre 1844. Les deux cent vingt années comprises entre 677 av. J.-C. et 457 av. J.-C. symbolisent une période durant laquelle Dieu établit un repère représentant un accroissement de lumière. Le 22 octobre 1844, la lumière du troisième ange arriva, la lumière du sanctuaire commença à briller, et une armée était là pour proclamer la lumière.

Nan liy pwofetik ki idantifye lagè an twa aspè Satan ak Kris te angaje ladan l lan, yo te pwodui Bib Wa Jak 1611 la. Egzakteman desanven (220) ane pi ta, an 1831, William Miller te pibliye mesaj li a pou premye fwa:

“Pandan nèt ane, William Miller te gen konviksyon ke li te dwe pote mesaj li a bay legliz yo; men li te tann, avèk espwa ke yon otorite rekonèt t ap pwoklame bon nouvèl yon Sovè ki t ap vini byento. Lè li te tann konsa, li pa t fè anyen lòt pase pwouve verite mesaj la; yo te gen non kòm si yo t ap viv, men yo t ap mouri byen vit. An 1831, Miller te bay premye diskou li sou pwofesi yo.” Steven Haskell, *The Seer of Patmos*, 77.

Bondye te pwoteje tèks orijinal sakre e kòrèk yo ki te sèvi pou pwodui Bib la. Apre sa, Li te pwodui Bib pa Li a an 1611. Apre sa, Li te leve yon mesaj ki t ap sèvi ak règ yo ki chita, ki sòti, epi ki tabli andedan Bib la pou pwodui mesaj premye zanj lan. An 1831, mesaj Miller la te vin fòmalize, menm jan mesaj la nan istwa Kris la te fòmalize pa Jan Batis, menm jan mesaj la te fòmalize nan chak mouvman refòm. Mesaj Miller la, mesaj premye zanj lan ki anonse ouvèti jijman an, soutni dirèkteman pa aplikasyon peryòd tan pwofetik de san venn an. Se te mesaj avètisman an nan kòmansman sizyèm wayòm pwofesi Bib la—Etazini.

An 1996, ministè Future for America a te koumanse, epi mesaj twazyèm zanj lan ki te dezsele an 1989 la—mesaj ki te idantifye gerizon blesi mòtèl papote a ansanm ak lwa dimanch ki t ap vini byento a—te pibliye nan yon magazin ki te pote tit, The Time of the End. Mesaj la nan fen Advantis la te fòmalize menm jan mesaj la nan kòmansman an te fòmalize. Nan kòmansman an, mesaj la te mare ak tan epi li te reprezante yon devlopman pi lwen nan verite ki ladan yo nan Pawòl Bondye a. An 1996, de san venn ane apre nesans Etazini an nan 1776, mesaj la nan fen Advantis la te fòmalize epi li te reprezante yon devlopman pi lwen nan mesaj twa zanj yo.

Pandan n ap abòde listwa paralèl kòn Repiblikan an ak kòn Pwotestan an nan listwa sizyèm wayòm pwofesi bibliik la, li nesèsè pou nou konprann kiyès kòn Pwotestan an ye, e kiyès li pa ye.

Chèche prezante tèt ou bay Bondye kòm yon moun li apwouve, yon ouvriye ki pa bezwen wont, k ap byen separe pawòl verite a. Men, evite pawòl pwofàn ak diskisyon vid; paske yo pral mennen nan plis mechanste toujou. 2 Timote 2:15, 16.